

Summary

A knee-shaped fibula with a semi-circular head-plate decorated with an engraved zig-zag motif ('wolf teeth'), characteristic of the Jobst 13D type (Fig. 10), was found during a metal detector survey in the 'Ostudy' field (Horní Moštěnice cadastral area, Přerov District). The artefact can be dated to the period of the Marcomannic Wars (transitional phase B2/C1).

Zdeněk Schenk, Miroslav Komínek

Ivančice (k. ú. Hrubšice, okr. Brno-venkov)

Za Zámkem.

Doba římská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V průběhu roku 2024 proběhlo na katastru Hrubšic několik záchranných archeologických výzkumů před výstavbou rodinných domů. Zkoumaná polykulturní lokalita byla identifikována už v roce 2021 při výstavbě místní komunikace a sítě (Bučová Čerňavová 2022). Lokalita leží v rovinatém terénu nivy řeky Jihlavy, který se mírně zvedá v západním směru. Celkem byly nalezeny čtyři sídlištní objekty pozdní doby římské, jejichž funkce není jasná. Nejrozsáhlejší z nich přesahoval délku 5 m, měl nerovné dno vyhloubené do pískového podloží. Uvnitř byla zjištěna přítomnost kúlových jam, které neutvářely zřetelnou konstrukci. Objekt měl snad původně sloužit jako zahloubené obydlí, ale nestabilní pískové podloží záměr zmařilo. Každopádně zemnice nalezená v roce 2021 několik metrů od této jámy měla jasnou konstrukci se sloupy v rozích a ve středu stěn.

Nalezený materiál z objektů zahrnoval běžnou v ruce dělanou germánskou keramiku, keramiku tzv. jiříkovického typu i dva glazované fragmenty importované z římské říše. Dále bylo získáno několik kovových zlomků, kostěná industrie, zvířecí kosti, mazanice a přeslen.

Literatura

Bučová Čerňavová, K. 2022: *Hrubšice – výstavba 27 RD na parcele 281/2 – kanalizace, vodovod*. Rkp. náleзовé zprávy č. j. M-TX-202300300. Uloženo: Archiv náleзовých zpráv, Archeologický ústav MZM. DOI: 10.60585/M-TX-202300300. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202300300>.

Summary

A rescue archaeological excavation carried out prior to the construction of family houses in Ivančice (Hrubšice cadastral area, Brno-Country District) revealed settlement features dating to the Late Roman period. In addition to locally produced ceramics, fragments of glazed Roman provincial pottery were also recovered.

Katarína Bučová Čerňavová

Podivín (okr. Břeclav)

Ul. Bratislavská, parc. č. 2017, 2018/1.

Doba římská. Sídliště, pohřební areál. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 48.8284347N, 16.8610256E

Stavba nové prodejny PENNY Market probíhala na východním okraji města, v těsné blízkosti bývalé pískovny, kde byly v minulých letech zkoumány objekty z doby bronzové a doby římské (Čižmář 2016; 2020). Při stavbě retenční nádrže v západním rohu stavby byly na profilech zachyceny zahloubené objekty, z nichž pochází keramický materiál datovaný rámcově do doby římské.

Větší část stavby se rozkládá v místě zničeném dřívější těžbou písku. Původní terén tak byl zachycen ve větší míře pouze v prostoru parkoviště v severovýchodní části parcely. Zde byly identifikovány tři hrobové jámy orientované ve směru V–Z. Při jejich odkryvu byly nalezeny pouze neúplné, v neanatomické poloze umístěné kosterní pozůstatky dvou mužů a jednoho dítěte, bohužel bez dalšího inventáře, který by umožnil jejich datování.

Literatura

Čižmář, I. 2016: Podivín (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 57(1), 223–224, 251.

Čižmář, I. 2020: Podivín (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 61(1), 181.

Summary

During the construction of a new shopping centre in Bratislavská Street in Podivín (Břeclav District), features from the Roman period and three undated graves oriented east-west were uncovered. The skeletal remains in the graves were found in a non-anatomical position.

Ivan Čižmář

Přerov (k. ú. Kozlovice u Přerova, okr. Přerov)

„Nad Lukami“, parc. č. 804.

Starší doba římská. Sídliště. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V roce 2024 byl v rámci projektu „Preventivní archeologie na území Olomouckého kraje“ prováděn detektorový průzkum na polykulturní lokalitě „Nad Lukami“ při severovýchodním okraji katastrálního území Kozlovice u Přerova. Lokalita se nachází na tzv. Radslavické říční terase pleistocenního stáří, na levém břehu potoka Lučnice, který je levostranným přítokem řeky Bečvy. Průměrná nadmořská výška zarovnaného povrchu terasy činí 220 m. Na lokalitě objevené v roce 2001 je dlouhodobě prováděn povrchový průzkum na sídlišti z doby římské (Schenk 2002). Starší horizont osídlení je zastoupen pouze sporadickými nálezy z mladší a pozdní doby kamenné, doby bronzové, starší i mladší doby železné (Schenk, Kulíšek 2023).

V rámci průzkumu byla spolupracovníkem Muzea Komenského v Přerově, p. o., T. Kulíšekem nalezena římsko-provinciální spona. Jedná se o ojedinělý nález, který představuje emailová šarnýrová spona typu Exner I 32, Riha 5.17.5 (Exner 1941, 54–56; Riha 1994, 138–141, Taf. 34:2651–2653). Obloukovitý lučík i zachycovač mají trojúhelníkovitý tvar. Každý z nich